

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Babiakovej, CSc. a členiek senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Aleny Adamcovej, v právnej veci žalobcu: **N. n.o, K. X., Z.**, zast. advokátskou kanceláriou AK I. D., s.r.o., so sídlom N. X., Z., IČO X., v mene ktorej koná JUDr. I. D., advokát, proti žalovanému: **Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou**, Žellova 2, Bratislava, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. ZS 603/00022/2008/R zo dňa 4. augusta 2009, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 23S/103/2009 – 145 zo dňa 24. februára 2010 a odvolaní žalobcu proti výroku o trovách konania v uvedenom rozsudku, jednohlasne, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 23S/103/2009 – 145 zo dňa 24. februára 2010 v časti týkajúcej sa veci samej označenej ako **I., p o t v r d z u j e .**

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 23S/103-2009 – 145 zo dňa 24. februára 2010 v napadnutej časti týkajúcej sa náhrady trov konania označenej ako II. **m e n í** tak, že žalovaný **j e p o v i n n ý** do troch dní od právoplatnosti rozsudku zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania vo výške **932,67 €**.

Žalovanému náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Banskej Bystrici zrušil rozhodnutie žalovaného č. ZS 603/00022/2008/R zo dňa 4.8.2009, ako aj rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa č. ZS 603/00022/2008 zo dňa 15.1.2009 podľa § 250j ods. 2 písm. c/ zák. č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej v texte rozsudku len „O. s. p.“). Zároveň zaviazal žalovaného k náhrade trov konania vo výške 270,43 €, pričom nepriznal uplatnenú náhradu za vypracovanie znaleckého posudku vo výške 587 €, z dôvodu, že súd znalecké dokazovanie nenariad'oval.

V odôvodnení krajský súd, poukazujúc na predložený znalecký posudok, uviedol, že v danom prípade existujú dva rozdielne závery na porušenie povinností žalobcu pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti, a to medzi odborníkmi zo strany zamestnancov žalovaného (prvostupňového aj druhostupňového orgánu) a závermi súdneho znalca MUDr. S. Z obsahu spisu ako aj vyjadrení účastníkov vyplynulo, že správne orgány požiadali pred vydaním rozhodnutia o odborné stanoviská konzultantov – odborníkov z oblasti zdravotníctvo a farmakológia, z ktorých niektoré (bez identifikácie konkrétnej osoby konzultanta) použili v dôvodoch rozhodnutí.

Krajský súd poukázal na to, že aj medzi závermi konzultantov existovali rozpory, keď dvaja zo štyroch konzultantov pribratých do konania prvostupňovým správnym orgánom (prof. MUDr. J. J. CSc., Doc. MUDr. M. K. PhD.) konštatovali, že nedošlo k porušeniu zák. č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej v texte rozsudku len „zák. o zdravotnej starostlivosti“) s tým, že postup poskytovateľov špecializovanej ORL starostlivosti bol štandardný a správny a zároveň, že nemožno ani potvrdiť non lege artis postup a závažné pochybenie MUDr. K.

Krajský súd uviedol, že existujú dva diametrálne odlišné závery (názory) na porušenie povinností pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti. Existujúce rozdiely v záveroch je možné považovať za rozpory v dôkazoch, ktoré neboli v konaní správnymi orgánmi presvedčivo odstránené. Pre účely objektívneho zistenia skutkového stavu a odstránenia rozporov medzi tvrdeniami žalobcu a žalovaného bude potrebné v ďalšom konaní nariadiť znalecké dokazovanie súdnym znalcom alebo príslušným ústavom. Pokiaľ sa správne orgánu nepodarí ani po vykonanom dokazovaní odstrániť rozpory vo veci, bude musieť žalovaný v zmysle § 47 ods. 3 zák. č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej v texte rozsudku len „Správny poriadok“) zdôvodniť v čom boli rozpory, aké kroky vykonal na ich odstránenie a z akých dôvodov rozpory nebolo možné

odstrániť. Musí tiež jednoznačne uviesť a zdôvodniť, z ktorých dôkazov pri rozhodovaní vychádzal, prečo iné dôkazy odmietol, ako aj uviesť dôvody odmietnutia. V prípade uloženia pokuty bude potrebné jej výšku riadne odôvodniť.

Ďalej krajský súd vytkol, že žalobca nebol riadne oboznámený v konaní pred vydaním prvostupňového rozhodnutia s písomnými dokladmi, najmä s odbornými stanoviskami konzultantov, ani v protokole o vykonanom dohľade nie je uvedené, aké odborné stanoviská a podklady boli použité; upovedomenie o začatí správneho konania zo dňa 24.11.2008 neobsahovalo zoznam podkladov, z ktorých sa vychádzalo. Žalovaný oboznámil žalobcu z vlastnej iniciatívy iba so stanoviskom prof. MUDr. M. K. DrSc. zo dňa 2.7.2009, keď vyzval žalobcu, aby sa prišiel oboznámiť so všetkými podkladmi potrebnými na vydanie rozhodnutia, preto žalobca nebol riadne oboznámený s písomnými podkladmi zistenými počas výkonu dohľadu.

Proti predmetnému rozsudku podal žalovaný v zákonnej lehote dňa 23.4.2010 odvolanie domáhajúc sa jeho zmeny tak, že odvolací súd žalobu zamietne a zaviazá žalobcu k náhrade trov konania.

Uviedol, že nesúhlasí s tvrdením súdnej znalkyne, že diagnóza stanovená detským ortopédom bola stanovená správne. Diagnóza bola stanovená ako tranzitórna coxitída (prechodný zápal bedrového kĺbu). U sedemmesačného dieťaťa s bakteriálnou infekciou je malá pravdepodobnosť, že zápal bedrového kĺbu bude prechodný, skôr je predpoklad bakteriologickej infekcie, o čom svedčili aj vysoké zápalové parametre. RTG snímok zo dňa 8.4.2007, hodnotený MUDr. K. dňa 10.4.2007 je popísaný ako chorobný v zmysle distenzie – rozťahnutia. Dňa 13.4.2007 (3 dni po prvom vyšetrení, 5 dní po prijatí do nemocnice) ortopedička potvrdila na sonografii rozťahnutie kĺbneho puzdra – ešte 2 cm (správne malo byť 2 mm), sedimentácia červených krviniek (FW) mala stúpajúci trend, teploty pretrvávali a zlepšenie hybnosti nebolo významné, bolo potrebné diagnózu a konzervatívny postup prehodnotiť, zvážiť riešenie na vyššom pracovisku. Žalovaný nesúhlasil s tým, že pred 16.4.2007 neboli prítomné klinické príznaky zápalového stavu a poukázal na skutočnosť, že počas celej doby hospitalizácie malo dieťa výstupy teploty, prvé dni nad 39°C, potom do 38°C, teplotná krivka mala septický charakter (teplota stúpa nad 38°C, 39°C a znova v krátkom čase klesá aj pod 37°C, graficky sa znázorňuje ako píłka). Antibiotická liečba (podávaná pre zápal stredného ucha) ložisko prebiehajúceho zápalu bedrového kĺbu ohraničila, no tento bez uvoľnenia hnisu a iba orientačnej antibiotickej liečbe prebiehal ďalej. Dieťa malo vymenené antibiotikum Amoksiklav za Unasyn, ktorý má podobné spektrum

účinnosti, nepokrýva však primárne rezistentné kmene *Pseudomonas*. Navyše, od 13.4.2007 bolo antibiotikum Unasyn podávané perorálne (ústami). Gentamycin, pridaný do liečby 13.4.2007 za situácie bez drenáže hnisavého ložiska v bedrovom kĺbe mal malú nádej na úspech, lebo málo preniká do dutín, kostí a opúzdrených kĺbov, tam je potrebná kombinácia s iným antipseudomonádovým antibiotikom.

Žalovaný taktiež namietal stanovisko súdnej znalkyne ohľadne neúspešnej punkcie bedrového kĺbu, keď uviedol, že pacient mal hnisavý zápal bedrového kĺbu už vo Zvolene, čo dokazoval aj nález hnisavého exsudátu (výpotku) pri vykonanej punkcii bedrového kĺbu v D. v B. dňa 16.4.2007, cca 2 hod. po prijatí, získaný hnisavý exsudát bol odoslaný na kultiváciu, ktorá bola pozitívna na *Pseudomonas aeruginosa*, čo dokazuje, že infekcia bola prítomná v kĺbe v čase prvej punkcie, tesne po preklade dieťaťa zo Z.

Ďalej žalovaný uviedol, že po piatich dňoch od stanovenia diagnózy prechodného zápalu bedrového kĺbu malo nastať zlepšovanie nálezu na nožičke, čo sa týka hybnosti a bolestivosti. Dokumentácia dokazuje, že pri prijatí malo dieťa ľavú nožičku vo flexii – ohnutú v kĺbe, hýbalo ňou minimálne, na dotyk bola bolestivá. Dňa 10.4.2007 (dieťa 4. deň užívalo antibiotiká) ortopedička napísala, že vľavo bola hybnosť bedrového kĺbu slabšia, v ľavej slabine pacient bolestivo reaguje. Dňa 11.4.2007 lekár – pediater skonštatoval, že pohyby nožičkou sú redukované, dňa 12.4.2007 bol zápis, že mierne pokýva ľavou nožičkou, drží si ju v úľavovej polohe. Dňa 13.4.2007 dieťa užívalo už siedmy deň antibiotiká, uši boli v poriadku, zápalová aktivita vystúpila a ortopedička konštatovala, že začína hýbať nôžkou, pričom sonograficky zistila rozťahnutie kĺbneho puzdra ešte 2 mm. V zázname z dennej služby sestier bolo uvedené, že nožičku si ešte šetril, ortopedický nález vrátane sonografie a laboratórných vyšetrení nevykazujú zlepšenie, preto treba konštatovať, že posúdenie ochorenia zo strany lekárov bolo nedostatočné a tvrdenie, že stav sa nezhoršoval nie je ospravedlnením nekonania lekárov. Skutočnosť, že stav sa nezlepšoval, mala lekárov vyburcovať k ostražitosti a venovaniu zvýšenej pozornosti maloletému dieťaťu a spresneniu diagnózy.

Žalovaný zdôraznil, že poskytovateľ nesprávne vyhodnotil stav pacienta 13.4.2007 v kontexte s laboratórnymi nálezmi, ktoré pri vyhojenom zápale ucha svedčili pre prebiehajúci hnisavý proces v bedrovom kĺbe a pacient mal byť preložený na pracovisko vyššieho typu, u pacienta nedošlo k zlepšeniu zdravotného stavu, ktoré sa očakávalo po nasadenej liečbe, čo malo byť skúseným lekárom dostatočným signálom na to, aby v diagnostike pokračovali iným smerom a oveľa rýchlejšie. Stúpnutie sedimentácie červených krviniek, opakovane zisťovaný vysoký počet krvných doštičiek, počínajúce známky

málokrvnosti v krvnom obraze a teplotná krivka septického charakteru pri upravenom ušnom náleze dňa 13.4.2007 spolu s pretrvávajúcim rozťahnutím bedrového kĺbu ako ju zaznamenala ortopedička, malo viesť k prehodnoteniu diagnózy a prekladu pacienta už 13.4.2007; prehodnocovací proces prebiehal pomaly a zle. Prebiehajúci septický stav u dieťaťa dokazovala krivka telesnej teploty, stúpajúci trend zápalových parametrov (vysoká sedimentácia, vysoký počet krvných doštičiek) aj pri úspešne sa hojacom zápale stredného ucha. Stúpajúce hodnoty krvných doštičiek si vyžadovali doplnenie vyšetrení o D – dimér a hemokoagulačné parametre (parametre vypovedajúce o zrážanlivosti krvi). Liečba pri takomto stave si vyžadovala nasadenie antioxidantov (látky vychytávajúce voľné radikály) a posilnenie obranyschopnosti organizmu.

Ohľadne vedenia zdravotnej dokumentácie žalovaný uviedol, že poskytovateľovi nevyčítal jej nesprávne vedenie, ale konštatoval, že chýba jednoznačné dokladovanie poskytnutej farmakoterapie ambulantne, pred prijatím na hospitalizáciu.

Žalovaný namietal, že krajský súd neskúmal z akej oblasti medicíny vyslovili odborní konzultanti úradu svoje závery. MUDr. J. je prednostkou D. v B. a posudzovala poskytnutie zdravotnej starostlivosti v oblasti ORL, kde pochybenie v tejto oblasti žalobcovi vytýkané nebolo. MUDr. K. je prednostom D. v B. a posudzoval poskytnutie zdravotnej starostlivosti MUDr. K., pričom podľa jeho záverov postupovala lege artis. Za liečbu pacienta boli zodpovední pediatrickí lekári, ortopéd a chirurg mali postavenie konziliárneho lekára, ktorý je podľa zákona poradným orgánom. Žalovaný preukázal pochybenie pediatrických zamestnancov odbornými posudkami konzultantov v odbore pediatria, a to Doc. MUDr. Č., MUDr. Š. a Doc. MUDr. F., preto mal za to, že dostatočne jasne preukázal odbornými posudkami nesprávne poskytnutú zdravotnú starostlivosť.

Ďalej žalovaný namietal tvrdenia, že celý priebeh ochorenia by sa mal rozdeliť na tri fázy; prvotnú chybu v liečbe spravil žalobca a ďalší poskytovateľ liečil dôsledky pochybenia žalobcu.

Žalovaný tiež uviedol, že pokiaľ by sa realizoval rozsudok krajského súdu, v ktorom sa ukladá vypracovanie znaleckého posudku súdnym znalcom, v praxi môže nastať patová situácia, pretože žalobca môže opätovne dať vyhotoviť ďalší znalecký posudok s možným opačným medicínskym záverom s takýto postup sa môže opakovať donekonečna, pričom poukazoval na skutočnosť, že v prvostupňovom konaní navrhoval súdu vypracovanie tzv. kontrolného znaleckého posudku, ktorý by bol pre obidve strany záväzný a krajský súd takúto možnosť neakceptoval.

Žalovaný zdôraznil, že za liečbu pacienta boli zodpovední pediatri, ktorí spolupracovali s konziliárnymi lekármi (chirurgom a ortopédom). Zdravotná starostlivosť nebola poskytnutá správne, pretože žalobca hodnotil zdravotný stav pacienta ako prechodný zápal bedrového kĺbu, nezhodnotil možnosť, že ide o prejavy hnisavého zápalu v rámci septického stavu. Žalobca pri jasných klinických príznakoch ako bolesť, obmedzenie hybnosti dolnej končatiny, septické teploty, vysoké hodnoty zápalových ukazovateľov, chybné zhodnotil závažnosť stavu maloletého pacienta. Zápal bedrového kĺbu hodnotil ako prechodný, ani 5 dní po prijatí do nemocnice, keď klinický stav nebol zlepšený, nedošlo k prehodnoteniu diagnostického postupu. Zo strany žalobcu nebolo vykonané u pacienta vyšetrenie USG bedrového kĺbu resp. odoslanie na pracovisko, kde by to bolo možné zabezpečiť, pretože rtg. snímka nožičky chirurg len vylúčil traumatické zmeny. Oneskoreným prehodnotením zdravotného stavu došlo k neskoršiemu prekladu na vyššie pracovisko, a tým aj k oneskoreniu adekvátnej liečby. To v konečnom dôsledku viedlo k takým zmenám na pohybovom aparáte, že bol nutný závažný operačný zákrok na vyvíjajúcom sa detskom organizme na špecializovanom pracovisku v zahraničí. Trvalým následkom bude narušenie dynamiky chôdze dieťaťa v dôsledku skrátenia dolnej končatiny po prekonanom zápale stehennej kosti a bedrového kĺbu. Operačným zákrokom bola potvrdená deformácia krčku stehennej kosti s deformáciou hlavice kĺbu, následne bude nutná dlhodobá rehabilitácia.

Ďalej žalovaný uviedol, že uložená pokuta bola primeraná porušeniu povinností pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti a bola dostatočne odôvodnená jednak v rozhodnutí druhostupňového ako aj prvostupňového správneho orgánu.

Žalovaný považoval za neodôvodnený záver súdu ohľadne neoboznámenia žalobcu s obsahom spisu správneho orgánu. Uviedol, že závery výkonu dohľadu sú súčasťou správneho konania, ale samotný výkon dohľadu nie je správnym konaním, správny orgán nemôže ovplyvniť uvedenie údajov v protokole vo vykonanom dohľade, preto záver krajského súdu, že v protokole neboli uvedení konzultanti, považoval žalovaný za neopodstatnený. Pokiaľ krajský súd konštatoval, že žalobca bol oboznámený len s odborným posudkom prof. MUDr. K., DrSc. žalovaný uviedol, že žalobca mal možnosť kedykoľvek sa oboznámiť so spisom správneho orgánu, pričom túto možnosť na prvom stupni nevyužil a správny orgán ho výslovne k právnomu úkonu nevyzval. Túto tzv. chybu konvalidoval druhostupňový správny orgán a listom zo dňa 13.7.2009 oznámil žalobcovi, že má k dispozícii všetky podklady potrebné pre vydanie rozhodnutia, žalobca sa telefonicky informoval o nových dôkazoch v tomto konaní, pričom odvolací orgán mu oznámil, že okrem

odborných posudkov, ktoré už boli na prvom stupni, zaobstaral odborný posudok prof. MUDr. K. DrSc., ktorý posudok bol žalobcovi zaslaný. Žalobca zároveň požiadal o predĺženie lehoty na nahliadnutie do spisu správneho konania. Nahliadnutia sa zúčastnila zástupkyňa žalobcu, MUDr. S., ktorá zároveň priniesla aj vyjadrenie k odbornému stanovisku prof. MUDr. K. DrSc. v zápisnici o nahliadnutí do spisu zo dňa 30.7.2009 bolo uvedené, že zástupkyňi žalobcu boli dané fotokópie všetkých odborných posudkov konzultantov úradu použitých v tomto správnom konaní, pričom je v zápisnici uvedené aj to, že zástupca žalobcu po oboznámení sa so spisovou dokumentáciou vyhlásil, že žiadne ďalšie požiadavky nevznáša.

Záverom žalovaný opätovne zdôraznil že pokuta bola žalobcovi uložená za to, že chybným zhodnotením závažnosti zdravotného stavu maloletého pacienta došlo k jeho oneskorenému liečeniu, žalobca hodnotil zdravotný stav ako prechodný zápal bedrového kĺbu, nezhodnotil možnosť, že ide o prejavy hnisavého zápalu bedrového kĺbu v rámci septického stavu pri jasných klinických príznakoch ako bolestivosť, obmedzenie hybnosti dolnej končatiny, septické teploty, vysoké hodnoty zápalových ukazovateľov. Zo strany zdravotníckych pracovníkov žalobcu nebola realizovaná dostatočne aktívna a intenzívna liečba maloletého pacienta, čím došlo k poškodeniu pacienta s celoživotnými následkami.

K podanému odvolaniu sa písomným podaním zo dňa 31.5.2010 vyjadril žalobca tak, že napadnutý rozsudok žiadal potvrdiť a zaviazať žalovaného k náhrade trov prvostupňového a druhostupňového konania.

Uviedol, že žalovaný nesprávne pochopil odôvodnenie rozsudku, keďže krajský súd si neosvojil ani nemohol osvojiť stanovisko žiadneho z lekárov, nakoľko jeho úlohou bolo právne posúdenie veci nie medicínske.

Žalobca uviedol, že súdna znalkyňa MUDr. Z. S. na jeho žiadosť vypracovala posudok v predchádzajúcom prípade jediný raz, a preto sa nestotožnil s názorom žalovaného, že v akomkoľvek súdnom spore, kde bol predložený posudok tejto znalkyne, bol jej názor odlišný od stanoviska konzultantov žalovaného. Žalobca poukázal, že súdny znalec je zo zákona nezávislou a nestrannou osobou a pracuje pod sankciou trestnoprávnej alebo disciplinárnej zodpovednosti.

Žalobca poukázal na rozsudok tunajšieho súd sp. zn. 5Szd/3/2009 zo dňa 3.11.2009, podľa ktorého vyššiu dôveryhodnosť skutkového zistenia znalcom spôsobujú minimálne tie podmienky, že pri ich výkone činnosti zaväzuje rešpektovať určité odborné postupy pod sankciou trestnoprávnej alebo disciplinárnej zodpovednosti.

Ďalej žalobca uviedol, že v danom prípade vypracovanie znaleckého posudku bolo zákonnou povinnosťou žalovaného, nakoľko sa jednalo o vysoko odbornú problematiku a stanoviská účastníkov správneho konania boli diametrálne odlišné, pričom stanovisko žalovaného a jeho konzultanta v správnom konaní bolo na rovnakej odbornej úrovni ako stanoviská špecialistov – lekárov žalobcu. V takejto situácii skutkový stav nebol a nemohol byť v správnom konaní spoľahlivo objektívne zistený a odstrániť rozpory v tvrdeniach účastníkov resp. objektívne posúdenie predmetného prípadu mohol priniesť jedine znalecký posudok, ktorý mal žalovaný dať vypracovať, keďže dôkazná povinnosť bola na žalovanom. Žalobca poukázal, že aj podľa konzultanta žalovaného MUDr. K., bolo poskytnutie zdravotnej starostlivosti MUDr. K. správne. Celý medicínsky problém bol problémom ortopedickým, keďže podľa žalovaného došlo k nesprávnemu posúdeniu koxitídy pacienta resp. že tento mal byť posúdený ako purulentná koxitída a nie tranzitórna. Žalobca uviedol, že ak špecialista ortopéd – MUDr. K. postupovala pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti správne, a teda správne určila diagnózu ako tranzitórnu koxitídu, ako potom mohol pediater, ktorý nie je špecialista na ortopédiu dospieť k inému záveru a posúdiť koxitídu ako purulentnú. Ak by bolo úlohou pediatrov meniť správne závery špecialistu, potom nie je dôvod existencie špecialistov v určitých odboroch.

Ďalej žalobca uviedol, že ak traja konzultanti žalovaného tvrdia, že pediatri žalobcu nepostupovali správne, ale ďalší konzultant tvrdí, že ortopéd (od ktorého sa odvíjal a musel odvíjať postup pediatrov) postupoval správne, vyplýva, že bude potrebné odstrániť rozpory v záveroch samotných konzultantov.

Žalobca poukázal, že je potrebné si uvedomiť, že hospitalizácia maloletého v zariadení žalobcu trvala cca týždeň (od 8.4.2007 do 15.4.2007), pokým následky boli známe oveľa neskôr, a to až po následnej cca mesačnej hospitalizácii v inom zariadení v B. resp. po liečbe pacienta v zahraničí. Žalobca upozornil, že nie je možné mu uložiť pokutu v súvislosti s trvalými následkami pacienta, ktoré neexistovali v čase hospitalizácie pacienta u žalobcu bez dokonalého preskúmania, či k týmto nedošlo práve v priebehu hospitalizácie v B. alebo v zahraničí, bez takéhoto zistenia nemožno uložiť pokutu i za trvalé následky. V celom konaní neexistuje žiaden dôkaz, ktorý by potvrdzoval, že existuje akákoľvek súvislosť medzi týždňovým postupom žalobcu a následnými trvalými následkami pacienta. Priebeh hospitalizácie pacienta nemožno rozdeliť na tri fázy, ale musí sa postupovať komplexne.

Žalobca ďalej uviedol, že z prepúšťacej správy pacienta jasne vyplýva, že prvá punkcia pacienta v B. nebola úspešná, pričom žalovaný si bez akéhokoľvek zdôvodnenia či bližšieho dokazovania osvojil záver, že táto informácia je len chybou v prepise a prvá punkcia

bola úspešná. Žalobca okamžite po zhoršení stavu pacienta odoslal na vyššie pracovisko, pacient bol odoslaný 16.4.2007, pričom žalovaný tvrdil, že mal byť odoslaný dňa 13.4.2007, pričom tento dátum nepodložil žiadnym dôkazom preukazujúcim, že by sa skorším prekladom niečo v zdravotnom stave pacienta zmenilo resp. nepreukázal, že by preklad dňa 16.4.2007 bol neskorý. Žalovaný nepreukázal ani nezdôvodnil, v čom vidí oneskorenosť prekladu, resp. akú úlohu zohrávajú 3 dni v celkovom ochorení pacienta a tomto prípade a z čoho, z akého právneho predpisu vyplýva tvrdená oneskorenosť postupu, z postoja žalovaného jasne vyplýva snaha za každú cenu uložiť pokutu, dokázať pochybenie žalobcu a nie snaha nájsť objektívnu pravdu.

Žalobca uviedol, že žalovaný porušil zákon aj z dôvodu, že pri určovaní výšky pokuty prihliadol o. i. aj na ním tvrdené „opakované porušenie zákona pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti“. § 50 ods. 2 zák. č. 581/2004 Z. z. o zdravotných poisťovniach, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, stanovuje povinnosť správneho orgánu, ktorou je prihliadnuť na závažnosť zistených nedostatkov a na ich následky, pričom sa jedná o taxatívny výpočet, ktorý správny orgán nemôže rozšíriť a teda nemôže prihliadnuť na ďalšiu skutočnosť, ktorou v tomto prípade bolo tvrdené „opätovné porušenie zákona“ žalobcom v úplne inom absolútne nesúvisiacom prípade resp. prípadoch. Žalovaný v rozhodnutiach pojem „opakované porušenie“ nešpecifikoval, nie je možné zistiť, aké porušenia mal žalovaný na mysli, jedná sa o vážny, zavádzajúci a nepreskúmateľný termín.

Záverom žalobca na podporu svojich tvrdení poukázal na rozhodnutia tunajšieho súdu sp. zn. 5Szd/2/2009 zo dňa 21.7.2009 a sp. zn. 5Szd/3/2009 zo dňa 3.11.2009.

Proti predmetnému rozsudku krajského súdu podal vlastný odvolací návrh smerujúci proti výroku o náhrade trov konania taktiež žalobca domáhajúc sa jeho zmeny tak, že žalovaný je povinný nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 587 € (cenu za vypracovanie znaleckého posudku) a náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 270,43 €.

Uviedol, že vo veci mal plný úspech a zároveň mu vznikli trovy konania, konkrétne hotové výdavky resp. trovy dôkazov, pretože v konaní predložil listinný dôkaz – znalecký posudok MUDr. Z. S. č. 16/09 zo dňa 24.9.2009, ktorý potreboval na účelné uplatňovanie svojich práv a za ktorý preukázateľne zaplatil sumu 587 €. Účelnosť týchto trov potvrdzuje i skutočnosť, že najmä o tento znalecký posudok oprel súd svoje rozhodnutie vo veci samej, pričom v tejto súvislosti žalobca poukázal na rozhodnutie tunajšieho súdu sp. zn. 5Szd/3/2009 zo dňa 30.11.2009.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 246c ods. 1 veta prvá O. s. p. v spojení s § 10 ods. 2 O. s. p.), preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo (podľa § 246c ods. 1 veta prvá O. s. p. v spojení s § 211 a nasl. O. s. p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 vety prvej O. s. p., s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 28.7.2011 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O. s. p.).

Z obsahu pripojených spisov odvolací súd zistil, že predmetom preskúmania je rozhodnutie žalovaného č. ZS 603/00022/2008/R zo dňa 4.8.2009, ktorým zamietol rozklad žalobcu a potvrdil rozhodnutie vydané úradom, pobočka Banská Bystrica o uložení pokuty č. ZS 603/00022/2008 zo dňa 15.1.2009. V napadnutom rozhodnutí žalovaný vo výrokovej časti uviedol, že „účastník konania porušil § 4 ods. 3 zák. o zdravotnej starostlivosti tým, že pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti maloletému pacientovi M. B. nevykonával všetky zdravotné výkony na zabezpečenie včasnej a účinnej liečby. Zdravotný stav pacienta hodnotil ako tranzitórnu coxitídu (prechodný zápal bedrového kĺbu). Nezvážil možnosť, že ide o prejavy purulentnej coxitídy (hnisavého zápalu bedrového kĺbu) v rámci septického stavu. Nevykonával USG vyšetrenie bedrového kĺbu resp. nezabezpečil jeho vykonanie na vyššom pracovisku, ako bezpečného vyšetrenia z hľadiska radiačnej záťaže. Úrad zistil, že účastník konania pri jasných klinických príznakoch ako bolesť, obmedzenie hybnosti dolnej končatiny, septické teploty, vysoké hodnoty zápalových ukazovateľov, chybné zhodnotil závažnosť stavu maloletého pacienta. Coxitídu hodnotil ako tranzitórnu a to aj 5 dní po prijatí do nemocnice, keď klinický stav pacienta nebol zlepšený, zo strany účastníka konania nedošlo k prehodnoteniu diagnostického postupu. Pochybenie v poskytnutej zdravotnej starostlivosti je evidentné aj z nedostatočnej zdravotnej dokumentácie. Chýba jednoznačné dokladovanie poskytnutej farmakoterapie. Oneskoreným prehodnotením zdravotného stavu došlo k neskoršiemu prekladu na vyššie pracovisko a tým k oneskoreniu adekvátnej liečby. To v konečnom dôsledku viedlo k takým zmenám na pohybovom aparáte, že bol nutný závažný operačný zákrok na vyvíjajúcom sa detskom organizme na špecializovanom pracovisku v zahraničí. Trvalým následkom bude narušenie dynamiky chôdze dieťaťa v dôsledku skrátenia dolnej končatiny po prekonanom zápale stehennej kosti a bedrového

kĺbu. Operačným zákrokom bola potvrdená deformácia krčka stehennej kosti s deformáciou hlavice kĺbu. Následne bude potrebná dlhodobá rehabilitácia. Antibiotická liečba nebola adekvátne septickému stavu s coxitídou. Dňa 13.4.2007 t.j. 5 dní po prijatí na detské oddelenie účastníka konania, klinický obraz pacienta nebol významne zlepšený, zápalová aktivita stúpla, sonografický nález potvrdil distenziu (rozťahnutie) kĺbového puzdra. Aj napriek tomu nedošlo k prehodnoteniu diagnostického postupu, čo by viedlo k následnému skoršiemu prekladu na vyššie pracovisko. Antibiotikum, ktoré bolo maloletému M. B. nasadené na pohotovosti perorálne, nebolo zmenené, účastník zmenil iba formu liekov – liečba bola podávaná intravenózne. Účastník konania mal maloletého M. B. odoslať na vyššie pracovisko už v čase, keď zistil, že sa jeho zdravotný stav nemení“.

Správny orgán prvého stupňa rozhodnutím č. ZS 603/00022/2008 zo dňa 15.1.2009 uložil žalobcovi pokutu vo výške 4647,10 € za porušenie § 4 ods. 3 zák. o zdravotnej starostlivosti, pretože „nesprávnym zhodnotením závažnosti zdravotného stavu došlo k oneskorenému riešeniu, čo pri diagnóze hematogénnej osteomyelitídy femuru so sekundárnou coxitídou viedlo k trvalým následkom – narušeniu vývoja kĺbu stehennej kosti pacienta“.

Podľa § 244 ods. 1 O. s. p., v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Podľa § 244 ods. 2 O. s. p., v správnom súdnictve preskúmajú sudy zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov štátnej správy, orgánov územnej samosprávy, ako aj orgánov záujmovej samosprávy a ďalších právnických osôb, ako aj fyzických osôb, pokiaľ im zákon zveruje rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy (ďalej len "rozhodnutie správneho orgánu").

Podľa § 4 ods. 3 zák. o zdravotnej starostlivosti, poskytovateľ je povinný poskytovať zdravotnú starostlivosť správne. Zdravotná starostlivosť je poskytnutá správne, ak sa vykonajú všetky zdravotné výkony na správne určenie choroby so zabezpečením včasnej a účinnej liečby s cieľom uzdravenia osoby alebo zlepšenia stavu osoby pri zohľadnení súčasných poznatkov lekárskej vedy.

Podľa § 77 ods. 1 zákona č. 581/2004 Z. z. o zdravotných poisťovniach, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších

predpisov, na konanie a rozhodovanie úradu sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní (zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov), ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 3 ods. 1 Správneho poriadku, správne orgány postupujú v konaní v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi. Sú povinné chrániť záujmy štátu a spoločnosti, práva a záujmy fyzických osôb a právnických osôb a dôsledne vyžadovať plnenie ich povinností.

Podľa § 3 ods. 2 Správneho poriadku, správne orgány sú povinné postupovať v konaní v úzkej súčinnosti s účastníkmi konania, zúčastnenými osobami a inými osobami, ktorých sa konanie týka a dať im vždy príležitosť, aby mohli svoje práva a záujmy účinne obhajovať, najmä sa vyjadriť k podkladu rozhodnutia, a uplatniť svoje návrhy. Účastníkom konania, zúčastneným osobám a iným osobám, ktorých sa konanie týka musia správne orgány poskytovať pomoc a poučenia, aby pre neznalosť právnych predpisov neutrpeli v konaní ujmu.

Podľa § 3 ods. 3 Správneho poriadku, správne orgány sú povinné svedomite a zodpovedne sa zaoberať každou vecou, ktorá je predmetom konania, vybaviť ju včas a bez zbytočných prieťahov a použiť najvhodnejšie prostriedky, ktoré vedú k správne vybaveniu veci. Ak to povaha veci pripúšťa, má sa správny orgán vždy pokúsiť o jej zmierné vybavenie. Správne orgány dbajú na to, aby konanie prebiehalo hospodárne a bez zbytočného zaťažovania účastníkov konania a iných osôb.

Podľa § 3 ods. 4 Správneho poriadku, rozhodnutie správnych orgánov musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci. Správne orgány dbajú o to, aby v rozhodovaní o skutkovo zhodných alebo podobných prípadoch nevznikali neodôvodnené rozdiely.

Podľa § 32 ods. 1 Správneho poriadku, správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstaráť potrebné podklady pre rozhodnutie. Pritom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania.

Podľa § 33 ods. 1 Správneho poriadku, účastník konania a zúčastnená osoba má právo navrhnovať dôkazy a ich doplnenie a klásť svedkom a znalcom otázku pri ústnom pojednávaní a miestnej ohliadke.

Podľa § 34 ods. 1 Správneho poriadku, na dokazovanie možno použiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť a objasniť skutočný stav veci a ktoré sú v súlade s právnymi predpismi.

Podľa § 34 ods. 2 Správneho poriadku, dôkazmi sú najmä výsluch svedkov, znalecké posudky, listiny a ohliadka.

Podľa § 34 ods. 3 Správneho poriadku, účastník konania je povinný navrhnúť na podporu svojich tvrdení dôkazy, ktoré sú mu známe.

Podľa § 34 ods. 4 Správneho poriadku, vykonávanie dôkazov patrí správne orgánu.

Podľa § 34 ods. 5 Správneho poriadku, správny orgán hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti.

Podľa § 46 Správneho poriadku, rozhodnutie musí byť v súlade so zákonmi a ostatnými právnymi predpismi, musí ho vydať orgán na to príslušný, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti.

Podľa § 219 ods. 2 O. s. p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolací súd v preskúmvanej veci dospel k záveru, že správne orgány oboch stupňov v predmetnej veci nepostupovali v intenciách citovaných právnych noriem, vo veci nezistili skutkový stav správne, a preto ich rozhodnutie treba považovať za predčasné. Súd prvého stupňa postupoval v súlade so zákonom, pokiaľ žalobe vyhovel a preskúmvané rozhodnutie ako aj rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa zrušil a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie podľa § 250j ods. 2 písm. c/ O. s. p., preto sa s ním stotožňuje v celom rozsahu a aby

nadbytočne neopakoval pre účastníkov známe fakty prejednávanej veci, sa Najvyšší súd Slovenskej republiky v svojom odôvodnení iba obmedzil na právne vyhodnotenie námietky žalovaného týkajúcej sa vyhodnotenia skutkového stavu.

Žalovaný v odvolaní polemizoval so závermi vyplývajúcimi zo znaleckého posudku predloženého žalobcom v súdnom konaní (dostatočne popísanými v rozsudku súdu prvého stupňa), uvádzajúc dôvody, pre ktoré s uvedenými závermi nesúhlasí a poukazujúc na to, že v akomkoľvek doterajšom súdnom spore bol medicínsky názor znalkyne MUDr. S. odlišný od stanoviska správneho orgánu resp. od odborných posudkov konzultantov úradu.

Odvolací súd túto námietku nepovažoval za dôvodnú, keďže z vyššie citovaných ustanovení vyplýva pre správny orgán povinnosť zistiť presne a úplne skutočný stav veci, správny orgán nemôže závery vyplývajúce z predloženého dôkazu (znaleckého posudku) spochybňovať subjektívnymi hodnoteniami, ale len na základe ním vykonaného dokazovania.

Ako už správne uviedol krajský súd, samotné rozpory v predložených dôkazoch svedčia o tom, že žalovaný nedostatočne zistil skutkový stav veci, a preto napadnuté rozhodnutie, ako aj správne rozhodnutie prvého stupňa, boli vydané predčasne. Skutočnosť, že správne orgány nevenovali v danej veci dostatočnú pozornosť zisteniu skutočného stavu veci a v danej veci si nežadovávali dostatok skutkových podkladov, ktoré by spôsobom vylučujúcim akékoľvek pochybnosti preukazovali, že žalobca sa dopustil skutku, ktorým mal porušiť svoje povinnosti vyplývajúce mu zo zák. o zdravotnej starostlivosti, čo vyplýva aj zo znaleckého posudku, predloženého žalobcom súčasne spolu so žalobou

Pokiaľ žalovaný poukazoval, že krajský súd mal dať vypracovať kontrolný znalecký posudok, odvolací súd uvádza, že ak správny orgán rozhodol o uložení sankcie, súd pri preskúmaní tohto rozhodnutia nie je viazaný skutkovým stavom zisteným správnym orgánom. Súd môže vychádzať zo skutkových zistení správneho orgánu, opätovne vykonať dôkazy už vykonané správnym orgánom alebo vykonať dokazovanie podľa tretej časti druhej hlavy (§ 250i ods. 2 O. s. p.), avšak nemôže sa však jednať o podstatné doplnenie dokazovania, keďže nedostatočne zistený skutkový stav je dôvodom pre zrušenie rozhodnutia ako nezákonného podľa § 250j ods. 2 písm. c/ O. s. p., keďže patrí správne orgánu zistiť skutkový stav v rozsahu dostatočnom pre vydanie rozhodnutia, súd v rámci konania o správnej žalobe nemôže naprávať vady spôsobujúce nezákonnosť správneho rozhodnutia.

Štruktúra Ústavy Slovenskej republiky (5. hlava – zákonodarná moc, 6. hlava – výkonná moc, 7. hlava – súdna moc) ako aj čl. 141 ods. 2 ústavy jednoznačne vymedzujú ústavné limity jednotlivých zložiek štátnej moci. Súd preto počas súdneho konania v tak odborných otázkach nemôže vysloviť sám odborný záver o tom, či bola zdravotná starostlivosť poskytnutá v súlade s najnovšími poznatkami lekárskej vedy v situácii, keď skupina odborníkov (okrem iného nositeľov prestížnych pedagogických titulov v oblasti medicínskeho vzdelávania) na poskytovanie zdravotníckej starostlivosti dôjde k celkom opačným záverom, ako znalec, ktorý je štátom aprobovanou osobou na osvedčovanie odborných skutočností povinnou rešpektovať určité odborné postupy pod sankciou trestnoprávnej alebo disciplinárnej zodpovednosti. Takýto záver musí vysloviť správny orgán a súd je podaním správnej žaloby iba prizvaný do pozície preskúmania zákonnosti, či vyslovené odborné závery o poskytovaní zdravotníckej starostlivosti boli vyslovené v súlade so zákonom (a najmä so zásadou voľného hodnotenia dôkazov) alebo nie, pričom obsah týchto záverov neskúma z hľadiska odborného ale z hľadiska právneho.

Pokiaľ ide o ďalšie námietky vznesené v odvolaní, odvolací súd sa nimi nezaoberal, keďže nemohli mať vplyv na správnosť rozsudku krajského súdu, ktorý rozhodnutie žalovaného ako aj správneho orgánu prvého stupňa zrušil z dôvodu nedostatočne zisteného stavu podľa § 250j ods. 2 písm. c/ O. s. p.

O náhrade trov odvolacieho konania vo vzťahu k odvolaniu žalovaného rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa ustanovenia § 250k ods. 1 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 2 O. s. p. a § 246c ods. 1 vety prvej O. s. p., keď žalovanému ich náhradu nepriznal, keďže v takomto konaní mu nárok na náhradu trov neprináleží.

Odvolací súd posudzoval v tomto konaní taktiež odvolanie podané žalobcom týkajúce sa výroku o náhrade trov konania, pričom dospel k záveru, že je dôvodné.

Z obsahu priložených spisov odvolací súd zistil, že žalobca už v administratívnom konaní žiadal doplniť dokazovanie súdnym znalcom, na ktorý návrh žalovaný v odvolacom správnom konaní neprihliadol a žalobca znalecký posudok, ktorý si dal vypracovať na podporu svojich tvrdení na vlastné náklady, predložil krajskému súdu spolu so správnu žalobou. Znalecký posudok v danom prípade bol jedným z podkladov pre záver súdu, že správne orgány v danej veci nezistili skutkový stav spoľahlivo. Žalobcovi ako účastníkovi

preskúmavacieho konania vyplatením znaleckej odmeny za vypracovanie tohto posudku vznikli náklady potrebné na bránenie práva proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov oboch stupňov.

Z uvedených dôvodov pokiaľ žalobca bol v preskúmvacom konaní úspešný a vzniklo mu právo na náhradu trov konania v zmysle § 250k ods. 1 O. s. p., mal právo, aby mu boli priznané všetky trovy konania potrebné na účelné uplatňovanie a bránenie práva proti žalovanému (§ 246c ods. 1 v spojení s § 137 a s § 142 ods. 1 O. s. p.), preto odvolací súd zmenil časť rozsudku krajského súdu tak, že žalobcovi priznal náhradu trov konania vo výške 932,67 €. Trovy súdneho konania pozostávajú z trov prvostupňového konania vo výške 270,43 € (špecifikovaných v rozsudku súdu prvého stupňa) náhrady hotových výdavkov za znalecký posudok vo výške 587 € a trov odvolacieho konania vo výške 75,24 € pozostávajúcich z 1 úkonu právnej pomoci (podanie odvolania proti výroku o trovách zo dňa 23.4.2010) v sume 55,49 €, režijného paušálu v sume 7,21 € a 20 % DPH v sume 12,54 €, pričom pri určení výšky náhrady odvolací súd vychádzal z vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov a vyčíslenia predloženého právnym zástupcom žalobcu. Žalovaný náhradu trov konania predstavujúcich odmenu za zastupovanie vo výške 345,67 € uhradí na bankový účet právneho zástupcu žalobcu č. X. vedený v T., a.s., pobočka Z. a náhradu hotových výdavkov vo výške 587 € na bankový účet žalobcu č. X., vedený vo V., a.s.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie n i e j e prípustné.

V Bratislave 28. júla 2011

JUDr. Eva Babiaková, CSc., v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :

Dagmar Bartalská